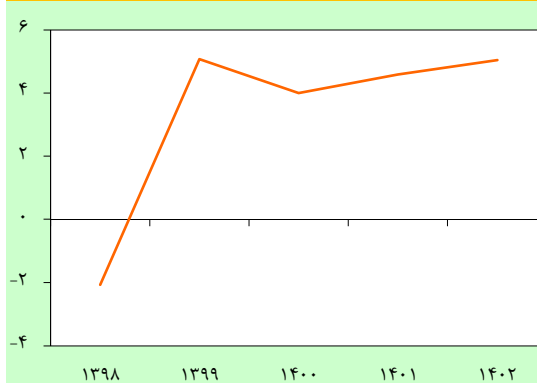

۲-۱- تولید ناخالص داخلی

در سال ۱۴۰۲، تولید ناخالص داخلی نسبت به سال ۱۴۰۱ با افزایش روبه‌رو شد. در سال مورد گزارش، تولید ناخالص داخلی (به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰) نسبت به سال ۱۴۰۱ با افزایش ۵/۰ درصدی همراه بود؛ تحت تاثیر بهبود نسبی در عملکرد گروه‌های «خدمات» و «صنایع و معادن»، تولید ناخالص داخلی بدون احتساب نفت و گاز در سال ۱۴۰۲ در مقایسه با سال قبل از آن رشدی معادل ۴/۰ درصد را به ثبت رساند.

نمودار ۲-۱- رشد تولید ناخالص داخلی (درصد) (۱۴۰۰=۱۰۰)

ترتیب سهمی معادل ۱۱/۱، ۳۰/۳، ۹/۷ و ۴۹/۰ درصد از تولید ناخالص داخلی (به قیمت‌های جاری) را به خود اختصاص دادند. بررسی تحولات بخش کشاورزی در سال ۱۴۰۲ نشان‌دهنده افزایش عملکرد تولید در بیشتر زیربخش‌های این گروه نسبت به سال ۱۴۰۱ می‌باشد که در نهایت منجر به افزایش ۰/۸ درصدی ارزش افزوده گروه «کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری» نسبت به سال قبل از آن شد. عملکرد این بخش در سال ۱۴۰۲، منجر به افزایش سهم ارزش افزوده گروه مذکور از تولید ناخالص داخلی از ۱۱/۰ درصد در سال ۱۴۰۱ به ۱۱/۱ درصد در سال ۱۴۰۲ شد.

جدول ۲-۱- عملکرد تولید ناخالص داخلی بر حسب فعالیت‌های اقتصادی (به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰) (درصد تغییر)

	سال		
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰
کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	۰/۸	۳/۷	-۴/۳
نفت و گاز	۱۸/۸	۹/۶	۱۳/۹
صنایع و معادن	۵/۱	۸/۹	۲/۷
خدمات	۴/۰	۱/۲	۵/۷
تولید ناخالص داخلی	۵/۰	۴/۶	۴/۰
تولید ناخالص داخلی بدون نفت	۴/۰	۴/۲	۳/۴

در گروه «صنایع و معادن»، با وجود تداوم فشار شدید ناشی از تحریم‌های همه‌جانبه و مشکلات ایجاد شده از این محل برای بنگاه‌های صنعتی و معدنی (نظیر افزایش هزینه‌های تولید و محدودیت در تامین مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای مورد نیاز)، ارزش افزوده این گروه در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل از آن با رشدی معادل ۵/۱ درصد همراه بود. همچنین، سهم ارزش افزوده گروه «صنایع و معادن» از تولید ناخالص داخلی از ۳۱/۰ درصد در

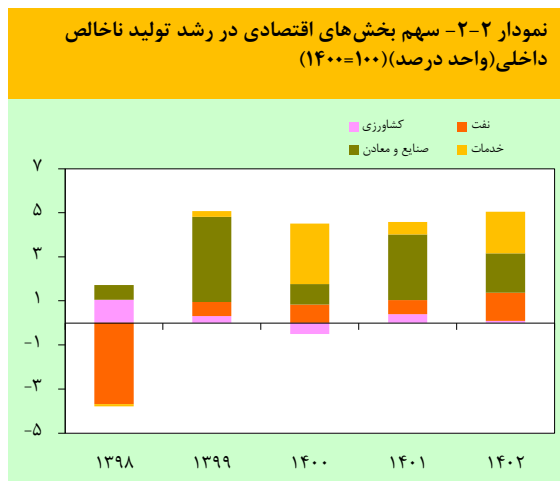
مروری بر عملکرد بخش‌های مختلف اقتصادی در سال ۱۴۰۲، نشان می‌دهد که ارزش افزوده گروه‌های «کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری»، «نفت و گاز»، «صنایع و معادن» و «خدمات» (به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰) در مقایسه با سال ۱۴۰۱ به ترتیب معادل ۰/۸، ۱۸/۸، ۵/۱ و ۴/۰ درصد افزایش یافتند. در سال ۱۴۰۲، گروه‌های «کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری»، «صنایع و معادن»، «نفت و گاز» و «خدمات» به

فصل ۲ تولید و هزینه ناخالص داخلی

همچنین افزایش رشد ارزش افزوده ساختمان‌های دولتی، در مجموع طی سال ۱۴۰۲، ارزش افزوده این بخش نسبت به سال قبل از آن معادل ۴/۳ درصد افزایش یافت.

ارزش افزوده گروه «خدمات» که بیشترین سهم از تولید ناخالص داخلی (معادل ۴۹/۰ درصد) را در سال ۱۴۰۲ به خود اختصاص داد، با افزایش ۴/۰ درصدی همراه گردید که عمدتاً ناشی از افزایش در عملکرد بخش‌های «حمل و نقل و انبارداری»، «عمده فروشی، خرده فروشی و تعمیر وسایل نقلیه موتوری و موتور سیکلت» و «اطلاعات و ارتباطات» بود. در سال مورد بررسی، ارزش افزوده بخش‌های «فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی»، «فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی» و «اداره عمومی، دفاع و تامین اجتماعی» نسبت به سال قبل از آن کاهش یافتند. با توجه به مثبت بودن رشد سایر بخش‌های این گروه، در نهایت ارزش افزوده گروه خدمات طی سال ۱۴۰۲ با افزایش ۴/۰ درصدی همراه گردید.

ارزش افزوده گروه «نفت و گاز» که در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال قبل از آن با افزایشی معادل ۹/۶ درصد همراه شده بود؛ طی سال ۱۴۰۲ نیز معادل ۱۸/۸ درصد افزایش یافت. با این وجود، سهم ارزش افزوده گروه «نفت و گاز» از تولید ناخالص داخلی، از ۱۱/۴ درصد در سال ۱۴۰۱ به ۹/۷ درصد در سال ۱۴۰۲ کاهش یافت.

سال ۱۴۰۱ به ۳۰/۳ درصد در سال ۱۴۰۲ رسید. تحولات زیرمجموعه گروه «صنایع و معادن» طی سال مورد گزارش نشان می‌دهد که در این دوره، ارزش افزوده بخش‌های «استخراج معدن»، «صنعت»، «تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا»، «آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه» و «ساختمان» نسبت به سال ۱۴۰۱ از رشد مثبت برخوردار بودند.

در سال ۱۴۰۲، از میان بخش‌های اصلی زیرمجموعه گروه «صنایع و معادن»، ارزش افزوده بخش «صنعت» نسبت به سال قبل از آن با رشد ۵/۳ درصدی همراه بود. در خصوص تحولات بخش «صنعت» می‌توان به رشد ۳/۸ درصدی شاخص کل تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی (با اختصاص سهم حدود ۷۰ درصد از ارزش افزوده بخش صنعت) در این سال نسبت به سال قبل از آن اشاره کرد که عمدتاً ناشی از رشد مثبت صنایع «تولید فلزات اساسی»، «تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر»، «تولید کانی‌های غیر فلزی» و «تولید مواد غذایی» بود. ارزش افزوده بخش «معدن» در سال ۱۴۰۲ در مقایسه با سال قبل از آن با افزایش ۴/۷ درصدی همراه بود که دلیل اصلی آن، افزایش رشد ارزش افزوده معادن در حال بهره‌برداری کشور بود.

همچنین، به واسطه افزایش تولید برق و تامین گاز در سال ۱۴۰۲، ارزش افزوده بخش «تامین برق، گاز، بخار و تهویه هوا» رشدی معادل ۳/۹ درصد را در مقایسه با سال قبل از آن تجربه کرد. ارزش افزوده بخش «آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه» نیز در این سال با رشد ۱/۸ درصدی روبه‌رو شد که عامل اصلی آن بهبود عملکرد تولید آب در مناطق شهری و روستایی بود.

در بخش «ساختمان» نرخ رشد ارزش افزوده ساختمان‌های خصوصی به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰ در حدود ۲/۲ درصد برآورد شد. بدین ترتیب، با احتساب رقم مذکور و

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۴۰۲

در سال مورد بررسی، واردات کالاها و خدمات نسبت به

سال قبل از آن به میزان ۱/۵ درصد افزایش یافت. همچنین در

سال ۱۴۰۲، صادرات کالاها و خدمات معادل ۱۳/۲ درصد نسبت

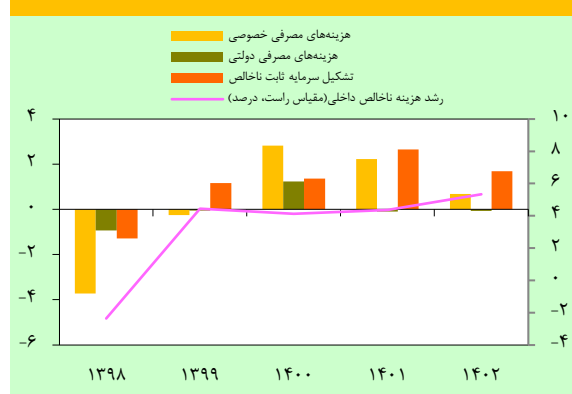
به سال ۱۴۰۱ افزایش یافت.

جدول ۲-۲- عملکرد هزینه ناخالص داخلی

(به قیمت‌های ثابت ۱۴۰۰) (درصد تغییر)

سال			
	۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰
هزینه‌های مصرفی خصوصی	۱/۶	۵/۳	۶/۵
هزینه‌های مصرفی دولتی	-۰/۶	-۰/۸	۹/۰
تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۶/۳	۹/۲	۴/۵
هزینه ناخالص داخلی	۵/۳	۴/۴	۴/۱
درآمد ملی	-۱/۳	۸/۹	۲۷/۹

نمودار ۲-۳- سهم اقلام هزینه در رشد هزینه ناخالص داخلی (واحد درصد) (۱۴۰۰=۱۰۰)

۲-۲- هزینه ناخالص داخلی

در سال ۱۴۰۲، هزینه ناخالص داخلی به قیمت‌های

ثابت سال ۱۴۰۰ معادل ۵/۳ درصد نسبت به سال قبل از آن

افزایش یافت. بررسی مولفه‌های تشکیل‌دهنده هزینه ناخالص

داخلی در سال ۱۴۰۲ نشان‌دهنده افزایش هزینه‌های مصرفی در

بخش خصوصی و کاهش هزینه‌های بخش عمومی در مقایسه با

سال قبل از آن است.

در سال مورد گزارش، «هزینه‌های مصرفی خصوصی»

که عمدتاً شامل هزینه‌های مصرف نهایی خانوارها است و

بر مبنای نتایج برآورد بودجه خانوار، رشد جمعیت و نرخ تورم

محاسبه می‌شود، نسبت به سال قبل از آن ۱/۶ درصد افزایش

یافت. همچنین در این سال، هزینه‌های مصرفی دولتی در

وزارتخانه‌ها و موسسات وابسته، شهرداری‌ها و سازمان تامین

اجتماعی بر مبنای شاخص‌های قیمتی مربوطه و پرداخت

اعتبارات هزینه‌ای دولت در مقایسه با عملکرد سال قبل از آن

معادل ۰/۶ درصد کاهش یافت.

در سال ۱۴۰۲، «تشکیل سرمایه ثابت ناخالص» نسبت

به سال قبل از آن ۶/۳ درصد افزایش یافت. در این میان، به

دلیل تقویت سرمایه‌گذاری در بخش کالاهای سرمایه‌ای تولید

داخل، علی‌رغم کاهش کالاهای سرمایه‌ای وارداتی، تشکیل

سرمایه ثابت ناخالص در بخش «ماشین‌آلات» در سال ۱۴۰۲

نسبت به سال قبل از آن با افزایش ۶/۲ درصدی همراه بود. در

بخش «ساختمان» با توجه به رشد سرمایه‌گذاری بخش

خصوصی در ساختمان‌های مناطق شهری و روستایی، همچنین

بهبود فعالیت‌های عمرانی دولت و شرکت‌های دولتی، تشکیل

سرمایه ثابت ناخالص در این بخش طی سال ۱۴۰۲ نسبت به

سال قبل از آن ۷/۰ درصد افزایش یافت.